

EKONOMICKÉ MINIMUM MIESTNEHO **POSLANCA**

**Zákon č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.
(ďalej len „zákon o obecnom zriadení“)**

**Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách
verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v z.n.p. (ďalej len „zákon o rozpočtových
pravidlách verejnej správy“)**

**Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách
územnej samosprávy a o zmene a doplnení
niektorých zákonov v z.n.p. (ďalej len „zákon o
rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“)**

**Zákon č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a
vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých
zákonov v z.n.p.**

Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v z.n.p.

Zákon č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení v z.n.p.

Zákon č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z.n.p.

Zákon č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v z.n.p.

Zákon č. 138/1991 Zb. o majetku obcí v z.n.p.

Zákon č. 25/2006 Z. z. o verejnom obstarávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

Zákon o obecnom zriadení

§4 ods. 1 a 3 – Samospráva obce

Obec samostatne rozhoduje a uskutočňuje všetky úkony súvisiace so správou obce a jej majetku, všetky záležitosti, ktoré ako jej samosprávnu pôsobnosť upravuje osobitný zákon, ak takéto úkony podľa zákona nevykonáva štát alebo iná právnická osoba alebo fyzická osoba.

Obec pri výkone samosprávy najmä

- a) vykonáva úkony súvisiace s riadnym hospodárením s hnutel'ným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,**
- b) zostavuje a schvaľuje rozpočet obce a záverečný účet obce,**
- c) rozhoduje vo veciach miestnych daní a miestnych poplatkov a vykonáva ich správu,**

d) usmerňuje ekonomickú činnosť v obci, a ak tak ustanovuje osobitný predpis, vydáva súhlas, záväzné stanovisko, stanovisko alebo vyjadrenie k podnikateľskej a inej činnosti právnických osôb a fyzických osôb a k umiestneniu prevádzky na území obce, vydáva záväzné stanoviská k investičnej činnosti v obci,

e) utvára účinný systém kontroly a vytvára vhodné organizačné, finančné, personálne a materiálne podmienky na jeho nezávislý výkon,

f) zabezpečuje výstavbu a údržbu a vykonáva správu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, obecného cintorína, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení, kultúrnych pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,

g) zabezpečuje verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia, zásobovanie vodou, odvádzanie odpadových vôd, nakladanie s odpadovými vodami zo žump a miestnu verejnú dopravu,

h) utvára a chráni zdravé podmienky a zdravý spôsob života a práce obyvateľov obce, chráni životné prostredie, ako aj utvára podmienky na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,

i) plní úlohy na úseku ochrany spotrebiteľa a utvára podmienky na zásobovanie obce; určuje nariadením pravidlá času predaja v obchode, času prevádzky služieb a spravuje trhoviská,

j) obstaráva a schvaľuje územnoplánovaciu dokumentáciu sídelných útvarov a zón, koncepciu rozvoja jednotlivých oblastí života obce, obstaráva a schvaľuje programy rozvoja bývania a spolupôsobí pri utváraní vhodných podmienok na bývanie v obci,

k) vykonáva vlastnú investičnú činnosť a podnikateľskú činnosť v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,

l) zakladá, zriaďuje, zrušuje a kontroluje podľa osobitných predpisov svoje rozpočtové a príspevkové organizácie, iné právnické osoby a zariadenia,

m) organizuje miestne referendum o dôležitých otázkach života a rozvoja obce,

n) zabezpečuje verejný poriadok v obci; nariadením môže ustanoviť činnosti, ktorých vykonávanie je zakázané alebo obmedzené na určitý čas alebo na určitom mieste,

o) zabezpečuje ochranu kultúrnych pamiatok v rozsahu podľa zákona č. 49/2002 Z. z. o ochrane pamiatkového fondu v znení neskorších predpisov a dbá o zachovanie prírodných hodnôt,

p) plní úlohy na úseku sociálnej pomoci v rozsahu podľa zákona č.448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov

r) vykonáva osvedčovanie listín a podpisov na listinách,

s) vedie obecnú kroniku v štátnom jazyku, prípadne aj v jazyku národnostnej menšiny.

§ 7 - Financovanie obce

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov.

Na plnenie svojich úloh môže použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov.

Na plnenie rozvojového programu obce alebo na plnenie inej úlohy, na ktorej má štát záujem, možno obci poskytnúť štátnu dotáciu a rovnako obci, ktorej vlastné príjmy nepostačujú na plnenie úloh samosprávy, možno poskytnúť štátnu dotáciu.

Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samosprávnymi krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami. Na plnenie úloh spoločných pre viac obcí alebo z iného dôvodu môžu obce zriadiť spoločný fond; správu fondu vykonáva rada fondu ustanovená obcami, ktoré fond zriadili, a to podľa dohodnutých pravidiel.

§ 8 - Majetok obce

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce.

Majetok obce slúži na plnenie úloh obce.

Majetok obce sa má zvel'ad'ovať a zhodnocovať a vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je neprípustné, ak osobitný predpis neustanovuje inak.

Majetok obce možno použiť najmä na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce.

Majetok obce, ktorý slúži na verejné účely (najmä pre miestne komunikácie a iné verejné priestranstvá), je verejne prístupný a možno ho obvyklým spôsobom používať, ak jeho používanie obec neobmedzila.

§ 9 - Rozpočet obce

Základom finančného hospodárenia obce je rozpočet obce, ktorý sa zostavuje na obdobie jedného kalendárneho roka. Prebytky rozpočtu obce možno previesť do mimorozpočtového peňažného fondu obce alebo do rozpočtu obce na ďalší kalendárny rok.

Pred schválením je rozpočet obce zverejnený najmenej na 15 dní spôsobom v obci obvyklým, aby sa k nemu mohli obyvatelia obce vyjadriť; to platí aj o záverečnom účte obce, ako aj o návrhu na vyhlásenie dobrovoľnej zbierky.

Obec vedie účtovníctvo podľa zákona o účtovníctve.

Ročnú účtovnú závierku obce a rozpočtové hospodárenie overuje audítor.

§ 11 ods. 4

Obecné zastupiteľstvo rozhoduje o základných otázkach života obce, najmä je mu vyhradené

a) v majetkových veciach:

- **určovať zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce a s majetkom štátu, ktorý užíva,**
- **schvaľovať najdôležitejšie úkony týkajúce sa tohto majetku,**
- **kontrolovať hospodárenie s ním;**

b) vo veci financovania obce:

- **schvaľovať rozpočet obce a jeho zmeny, v rozsahu určenom zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta,**
- **schvaľovať záverečný účet obce,**
- **schvaľovať emisiu komunálnych dlhopisov,**
- **schvaľovať zmluvu uzavretú s inými obcami na účel uskutočnenia konkrétnej úlohy alebo činnosti, zmluvu o zriadení združenia obcí, zmluvu o zriadení alebo založení právnickej osoby,**

- rozhodovať o prijatí úveru alebo pôžičky, o prevzatí záruky za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu,
- kontrolovať čerpanie rozpočtu,
- rozhodovať o zavedení a zrušení miestnej dane a ukladať miestny poplatok za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- určovať náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady,
- schvaľovať združovanie obecných prostriedkov a činností a účasť v združeniach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu,
- určovať náležitosti verejnej dávky;

c) v ostatných veciach samosprávnej pôsobnosti obce:

- schvaľovať štatút obce, rokovací poriadok obecného zastupiteľstva a zásady odmeňovania poslancov,
- schvaľovať územný plán obce alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- uznávať sa na nariadeniach,

- schvaľovat' dohody o medzinárodnej spolupráci a členstvo obce v medzinárodnom združení,
  - určiť plat starostu podľa zákona č. 253/1994 Z. z. o právnom postavení a platových pomeroch starostov obcí a primátorov miest v znení neskorších predpisov, určiť najneskôr 90 dní pred voľbami na celé funkčné obdobie rozsah výkonu funkcie starostu; zmeniť počas funkčného obdobia na návrh starostu rozsah výkonu jeho funkcie,
  - voliť a odvolávat' hlavného kontrolóra obce, určiť rozsah výkonu funkcie hlavného kontrolóra a jeho plat, schvaľovat' odmenu hlavnému kontrolórovi,
  - zriaďovat', zrušovat' a kontrolovat' rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúvat' a odvolávat' ich vedúcich (riaditeľov), zakladat' a zrušovat' obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľovat' zástupcov obce do ich štatutárnych a kontrolných orgánov, ako aj schvaľovat' majetkovú účasť obce v právnickej osobe,
- a iné úlohy podľa §11 ods.4 zákona č.369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Postavenie obcí v systéme verejnej správy

Subjekty verejnej správy

- sú právnické osoby zapísané v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom Slovenskej republiky a zaradené vo verejnej správe v súlade s jednotnou metodikou platnou pre Európsku úniu, a to

a) v ústrednej správe - štátne rozpočtové organizácie a štátne príspevkové organizácie, štátne účelové fondy, Fond národného majetku Slovenskej republiky, Slovenský pozemkový fond, verejné vysoké školy a ďalšie subjekty,

b) v územnej samospráve - obce a vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie,

c) vo fondoch sociálneho poistenia a fondoch zdravotného poistenia.

Verejné prostriedky

- sú finančné prostriedky, s ktorými hospodária subjekty verejnej správy; verejnými prostriedkami sú aj prostriedky Európskej únie a odvody Európskej únii.

Rozpočet verejnej správy

- je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky štátu, zostavuje sa každoročne najmenej na tri rozpočtové roky. Rozpočtový rok je zhodný s kalendárnym rokom.

Rozpočet verejnej správy tvoria

štátny rozpočet a súhrn rozpočtov ostatných subjektov verejnej správy

Rozpočtová klasifikácia

V rozpočte verejnej správy, pri sledovaní plnenia rozpočtu verejnej správy a pri pohyboch na účtoch finančných aktív sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia, podľa ktorej sa jednotne určujú a triedia príjmy a výdavky rozpočtu verejnej správy vrátane ich vecného vymedzenia, a finančné operácie s finančnými aktívami.

Rozpočtovú klasifikáciu tvorí

- **druhovú klasifikáciu,**
- **organizačnú klasifikáciu,**
- **ekonomickú klasifikáciu**
- **funkčnú klasifikáciu.**

Funkčnú klasifikáciu ustanovuje Vyhláška Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 195/2003 Z. z., ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy a ktorá sa používa najmä na účely medzinárodného porovnávania výdavkov verejnej správy podľa funkcií verejnej správy.

Druhovú klasifikáciu, organizačnú klasifikáciu a ekonomickú klasifikáciu ustanovuje opatrenie MF SR, ktorým sa ustanovuje druhová klasifikácia, organizačná klasifikácia, a ekonomická klasifikácia rozpočtovej klasifikácie č. MF 010175 /2004-42. Povinnosť uplatňovať rozpočtovú klasifikáciu sa vzťahuje na všetky subjekty verejnej správy.

Rozpočet obce

Rozpočet obce na príslušný kalendárny rok:

- je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy, spolu so štátnym rozpočtom a rozpočtami iných subjektov verejnej správy,

- je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce, vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce,

- je súčasťou viacročného rozpočtu obce.

Viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky; viacročný rozpočet sa zostavuje v rovnakom členení, v akom sa zostavuje rozpočet obce, záväzné po schválení sú len príjmy a výdavky rozpočtu na príslušný rozpočtový rok.

Rozpočet obsahuje **príjmy a výdavky**, v ktorých sú vyjadrené **finančné vzťahy**:

a) Štátu k rozpočtom obcí, ktorými sú

- podiely na daniach v správe štátu,
- dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,
- ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok.

b) Obce k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

c) Obce k zriadeným rozpočtovým a príspevkovým organizáciám, ktorými sú

- rozpočty príjmov a výdavkov rozpočtových organizácií,
- príspevky príspevkovým organizáciám zriadených obcou.

d) Obce k právnickým osobám, ktorých je zakladateľom

e) Obce k rozpočtom iných obcí, ako aj k rozpočtu vyššieho územného celku, do ktorého územia obec patrí, ak plnia spoločné úlohy.

Programové rozpočtovanie

Rozpočet obec zostavuje a schvaľuje v programovej štruktúre.

Výdavky rozpočtu musia byť rozdelené do programov, každý program rozpočtu by mal mať zadané konkrétne **zámery, ciele a ukazovatele, ktoré chce v programovom období obec dosiahnuť.**

Súčasťou programového rozpočtovania je aj **monitorovanie a hodnotenie finančného a programového plnenia rozpočtu.**

Členenie rozpočtu obce

- a) bežné príjmy a bežné výdavky – **bežný rozpočet,**
- b) kapitálové príjmy a kapitálové výdavky – **kapitálový rozpočet,**
- c) **finančné operácie.**

Bežný rozpočet

Bežné príjmy

a) **vlastné príjmy**

- **daňové**
- **nedaňové**

b) **cudzíe, získané príjmy.**

Vlastné daňové príjmy

- výnosy miestnych daní a miestneho poplatku podľa zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady v z. n. p.;

- podieľy na daniach v správe štátu podľa zákona č. 564/2004 Z. z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z. n. p., výnos dane rozdeľuje a poukazuje obci miestne príslušný daňový úrad podľa kritérií ustanovených nariadením vlády SR č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve v z. n. p.

Vlastné nedaňové príjmy

- príjmy z podnikania a vlastníctva majetku obce (dividendy, odvod zo zisku, príjmy z prenájmu majetku),

- príjmy z činnosti obce a jej rozpočtových organizácií, t. j. administratívne poplatky,

- poplatky a platby za tovary a služby,

- pokuty, penále a iné sankcie za porušenie finančnej disciplíny uložené obcou,

- výnosy z finančných prostriedkov obce.

Cudzíe príjmy

- dary a výnosy z dobrovoľných zbierok v prospech obce,

- dotácie zo štátneho rozpočtu na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,

- dotácie zo štátnych fondov,

- ďalšie dotácie zo štátneho rozpočtu v súlade so zákonom o štátnom rozpočte,

- účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo z rozpočtu inej obce na realizáciu zmlúv, napríklad podľa zákona č. 369/1990 Z. z. o obecnom zriadení v z. n. p.,

- prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny účel.

Bežné výdavky slúžia na zabezpečenie činnosti miestnej samosprávy vo všetkých jej oblastiach,

a) výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce,

b) výdavky na činnosť rozpočtových a príspevkových organizácií,

c) výdavky na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy,

d) výdavky spojené so správou, údržbou a zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie úloh podľa osobitných predpisov,

e) záväzky obce vyplývajúce z plnenia povinností ustanovených osobitnými predpismi a záväzky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s vyšším územným celkom, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie úloh vyplývajúcich z pôsobnosti obce vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,

f) výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,

g) úroky z prijatých úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,

h) výdavky súvisiace s emisiou cenných papierov vydaných obcou a na výdavky na úhradu výnosov z nich,

i) iné výdavky ustanovené osobitnými predpismi.

Výdavky na výkon samosprávnych pôsobností obce

- činnosť súvisiacu s riadnym hospodárením s hnutel'ným a nehnuteľným majetkom obce a s majetkom vo vlastníctve štátu prenechaným obci do užívania,

- správu a údržbu miestnych komunikácií, verejných priestranstiev, kultúrnych, športových a ďalších obecných zariadení ....

- verejnoprospešné služby, najmä nakladanie s komunálnym odpadom a drobným stavebným odpadom, udržiavanie čistoty v obci, správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia ...

- vytváranie a udržiavanie zdravých podmienok a zdravého spôsobu života a práce obyvateľov obce,
- ochranu životného prostredia,
- zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- zabezpečenie ochrany spotrebiteľa, na správu trhovísk,
- zabezpečenie územnej dokumentácie sídelných útvarov a zón, koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- obstaranie programov rozvoja bývania,
- zabezpečenie verejného poriadku,
- ochranu kultúrnych pamiatok a prírodných hodnôt,
- sociálnu starostlivosť.

Kapitálový rozpočet

Kapitálové vlastné príjmy

- príjmy z prevodu vlastníctva majetku obce
- združené investičné prostriedky
- dary a výnosy z dobrovoľných zbierok v prospech obce, pokiaľ sú určené na jej investičný rozvoj.

Kapitálové cudzie príjmy

- prostriedky z Európskej únie a iné prostriedky zo zahraničia poskytnuté na konkrétny investičný účel,
- dotácie zo štátneho rozpočtu a zo štátnych fondov, poskytnuté na konkrétny investičný účel,
- účelové dotácie z rozpočtu VÚC alebo inej obce na realizáciu investičných zmlúv.

Kapitálové výdavky slúžia na financovanie investičných potrieb obce, predovšetkým na rozvojové programy obce schválené v koncepcii jej rozvoja, ide o

- výdavky na investičné zámery obce vyjadrené zmluvnými vzťahmi na konkrétne investičné akcie, prípadne na nákup konkrétnych kapitálových aktív,

- výdavky na úhradu investičných záväzkov obce,

- výdavky spojené so zhodnocovaním majetku obce a majetku iných osôb, ktorý obec užíva na plnenie svojich rozvojových zámerov,

- výdavky vzniknuté zo spolupráce s inou obcou alebo s VÚC, prípadne s ďalšími osobami na zabezpečenie svojich investičných zámerov vrátane záväzkov vzniknutých zo spoločnej činnosti,

- výdavky vyplývajúce z medzinárodnej spolupráce obce,

- kapitálové transfery.

Obec môže na plnenie svojich úloh použiť aj

- a) prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov,**
- b) zisk z podnikateľskej činnosti,**
- c) návratné zdroje financovania,**
- d) združené prostriedky.**

Peňažné fondy obce - zdroje

- a) prebytok rozpočtu za uplynulý rozpočtový rok,**
- b) zisk z podnikateľskej činnosti po zdanení,**
- c) zostatky peňažných fondov z predchádzajúcich rozpočtových rokov a zostatky príjmových finančných operácií.**

O použití peňažných fondov rozhoduje **obecné zastupiteľstvo.**

Rezervný fond – sa vytvára vo výške určenej obecným zastupiteľstvom, najmenej však 10% z prebytku rozpočtu

Ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku obce alebo majetku vyššieho územného celku, alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu, môže obec alebo vyšší územný celok na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť prostriedky rezervného fondu.

Fond rozvoja bývania – obec tvorí fond na základe § 30 zákona č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v z. n. p.

Návratné zdroje financovania

- len na úhradu kapitálových výdavkov,
- na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu v priebehu rozpočtového roka - výnimočne za podmienky, že budú splatené do konca rozpočtového roka z príjmov bežného rozpočtu.

Obec nesmie prevziať záruku za úver, pôžičku alebo iný dlh fyzickej osoby alebo právnickej osoby s výnimkou záruky prevzatej obcou za poskytnutie návratnej finančnej výpomoci zo štátneho rozpočtu.

Obec môže na plnenie svojich úloh prijať návratné zdroje financovania, len ak

a) celková suma dlhu obce alebo vyššieho územného celku neprekročí 60% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka a

b) suma ročných splátok návratných zdrojov financovania vrátane úhrady výnosov neprekročí 25% skutočných bežných príjmov predchádzajúceho rozpočtového roka.

Dotácie

Z rozpočtu obce sa môžu poskytovať dotácie a to

- právnickým osobám, ktorých zakladateľom je obec, a to na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce;

- inej obci alebo vyššiemu územnému celku, ak zabezpečuje niektoré úlohy pre obec alebo ak ide o poskytnutie pomoci pri likvidácii následkov živeľnej pohromy, havárie alebo inej podobnej udalosti na ich území;

- právnickej osobe a fyzickej osobe - podnikateľovi, ktorí majú sídlo alebo trvalý pobyt na území obce alebo ktoré pôsobia, vykonávajú činnosť na území obce, alebo poskytujú služby obyvateľom obce, ale len za podmienok ustanovených všeobecne záväzným nariadením obce na podporu všeobecne prospešných služieb, všeobecne prospešných alebo verejnoprospešných účelov, na podporu podnikania a zamestnanosti.

Dotácie sa rozpočtujú na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov; podliehajú ročnému zúčtovaniu s rozpočtom obce a ich poskytnutím nemožno zvýšiť celkový dlh obce.

Ak obec spolupracuje na základe zmluvy o zriadení združenia obcí alebo zakladá právnickú osobu podľa osobitného predpisu, alebo nadobúda majetkové účasti na podnikaní právnickej osoby založenej podľa osobitného predpisu, môže použiť rozpočtové prostriedky:

- na úhradu členského príspevku,**
- na založenie právnickej osoby podľa osobitného predpisu**
- na nadobudnutie majetkových účastí na podnikaní takej právnickej osoby.**

Finančné operácie

Súčasťou rozpočtu obce sú aj finančné operácie, ktorými sa

- vykonávajú prevody z peňažných fondov obce
- realizujú sa návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Finančné operácie

- poskytnuté pôžičky
- návratné finančné výpomoci z rozpočtu obce a ich splátky
- vystavené a prijaté zmenky,
- predaj a obstaranie majetkových účastí.

Finančné operácie nie sú súčasťou príjmov a výdavkov rozpočtu obce, pretože finančná operácia je vlastne každá transakcia s finančnými aktívami a finančnými pasívami. Klasifikácia finančných operácií, t. j. finančných transakcií zodpovedá klasifikácii finančných aktív a finančných pasív.

Príjmové finančné operácie

príjmy z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami:

- príjmy zo splátok úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí,
- prevody prostriedkov nevyčerpaných z minulých rokov a z peňažných fondov obce.

Výdavkové finančné operácie

výdavky z transakcií s finančnými aktívami a finančnými pasívami:

- prijaté úvery, pôžičky a návratné finančné výpomoci
- splácanie istín.

Rozpočet obce sa zostavuje ako vyrovnaný alebo prebytkový.

Bežný rozpočet sa zostavuje

- povinnosť - vyrovnaný alebo prebytkový,
- možnosť - schodkový, ak sa vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch; výška schodku takto zostaveného bežného rozpočtu nesmie byť vyššia ako suma týchto nevyčerpaných prostriedkov.

Kapitálový rozpočet sa zostavuje

- povinnosť - vyrovnaný alebo prebytkový,
- možnosť - schodkový, ale len ak tento schodok možno kryť zostatkami finančných prostriedkov obce z minulých rokov, návratnými zdrojmi financovania, alebo je tento schodok krytý prebytkom bežného rozpočtu v príslušnom rozpočtovom roku.

Prebytok bežného alebo kapitálového rozpočtu možno použiť na úhradu návratných zdrojov financovania.

Na vyrovnanie časového nesúladu medzi príjmami a výdavkami bežného rozpočtu možno použiť príjmy kapitálového rozpočtu, ak sa vrátia do termínu ich použitia na rozpočtovaný účel, najneskôr však do konca rozpočtového roka.

Schvaľovanie rozpočtu obce

Schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

Postup predkladania a schvaľovania návrhu rozpočtu obce je plne v kompetencii obecného zastupiteľstva.

- odporúčam, aby v „Zásadách rozpočtového hospodárenia“ bol tento postup predkladania a schvaľovania podrobne upravený najmä s ohľadom na rozsah a štruktúru návrhu rozpočtu predkladaného na schvaľovanie obecnému zastupiteľstvu;

- odporúčam, aby bol v „Zásadách rozpočtového hospodárenia“ presne vyšpecifikovaný spôsob predkladania poslaneckých návrhov pri schvaľovaní rozpočtu, resp. pri návrhoch zmien rozpočtu.

Rozpočtové provizorium

Ak rozpočet obce na nasledujúci rozpočtový rok neschváli obecné zastupiteľstvo do 31. decembra bežného roka.

Výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória nesmú v každom mesiaci rozpočtového roka prekročiť 1/12 celkových výdavkov rozpočtu obce predchádzajúceho rozpočtového roka.

Výnimku tvoria výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória, ktoré sa uhrádzajú v súlade s termínmi splácania dohodnutými v predchádzajúcom rozpočtovom roku a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória na povinnú úhradu podľa osobitných predpisov.

Rozpočtové príjmy a výdavky uskutočnené počas rozpočtového provizória sa zúčtujú s rozpočtom obce po jeho schválení.

Zmeny rozpočtu obce

Schvaľuje obecné zastupiteľstvo.

V rozsahu určenom obecným zastupiteľstvom môže zmeny rozpočtu vykonávať starosta; starosta obce môže vykonávať zmeny rozpočtu obce len ak mu túto právomoc zastupiteľstvo postúpi a navyše len v rozsahu, v akom mu ho vymedzí;

Rozpočtové opatrenia

- a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky,**
- b) povolené prekročenie výdavkov pri dosiahnutí vyšších príjmov,**
- c) viazanie rozpočtovaných výdavkov, ak je ich krytie ohrozené neplnením rozpočtovaných príjmov, alebo ak sa očakáva narušenie vyrovnanosti bežného rozpočtu.**

Navrhované zmeny rozpočtu nesmú narušiť vyrovnanosť bežného rozpočtu.

Účtovná závierka a výročná správa

Všeobecne záväzným právnym predpisom, ktorý upravuje zostavenie účtovnej závierky v obci, je **zákon o účtovníctve a opatrenia Ministerstva financií SR:**

- č. 24501/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, príspevkové organizácie, obce a vyššie územné celky v z. n. p (ďalej len „Postupy účtovania“),

- č. 1407/2003-92, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o usporiadaní, označovaní a obsahovom vymedzení položiek účtovnej závierky, termíny a miesto predkladania účtovnej závierky pre rozpočtové organizácie, štátne fondy, obce, vyššie územné celky, príspevkové organizácie a niektoré iné právnické osoby, ktorých hlavným predmetom činnosti nie je podnikanie v z. n. p. (ďalej len „opatrenie č. 1407/2003-92“).

Ročnú účtovnú závierku obce overuje audítor.

Povinnosť overenia účtovnej závierky obce audítorom je ustanovená v troch zákonoch:

- v zákone o účtovníctve, konkrétne v § 19 ods. 1 písm. c),

- v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z. n. p. (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“), konkrétne v § 9 ods. 4,

- v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, konkrétne v § 16 ods. 3.

Výročná správa - v zmysle § 20 zákona o účtovníctve, jej súlad s účtovnou závierkou zostavenou za to isté účtovné obdobie musí byť overený audítorom.

Výročná správa obsahuje

- účtovnú závierku za účtovné obdobie, za ktoré sa vyhotovuje výročná správa
- správu audítora k tejto účtovnej závierke.

Záverečný účet obce

Vysporiadanie finančných vzťahov

- k svojim zriadeným alebo založeným organizáciám,

- k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom, ktorým obec poskytla prostriedky svojho rozpočtu,

- k štátnemu rozpočtu, štátnym fondom, rozpočtom iných obcí a k rozpočtom vyšších územných celkov (VÚC).

Povinné náležitosti záverečného účtu

a) údaje o plnení rozpočtu,

b) bilanciu aktív a pasív,

c) prehľad o stave a vývoji dlhu,

d) údaje o hospodárení príspevkových organizácií v ich pôsobnosti,

e) prehľad o poskytnutých zárukách podľa jednotlivých príjemcov,

f) údaje o nákladoch a výnosoch podnikateľskej činnosti.

Okrem povinných náležitostí, ktoré definuje zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, odporúčam, aby záverečný účet obsahoval aj:

- údaje o hospodárení rozpočtových organizácií v pôsobnosti obce,
- prehľad o peňažných fondoch obce,
- návrh na vysporiadanie prebytku, resp. schodku rozpočtu obce.

Návrh na vysporiadanie výsledku rozpočtového hospodárenia obce

O použití prebytku alebo vysporiadaní schodku rozpočtu rozhoduje **obecné zastupiteľstvo** pri prerokúvaní záverečného účtu obce.

Prebytok rozpočtu je zdrojom rezervného fondu, prípadne ďalších peňažných fondov obce.

Obec vysporiada **schodok rozpočtu** predovšetkým z rezervného fondu, z ďalších peňažných fondov alebo z návratných zdrojov financovania.

Predloženie záverečného účtu hlavnému kontrolórovi a na verejnú diskusiu

Po spracovaní sa predkladá návrh záverečného účtu obce:

- **hlavnému kontrolórovi obce**, ktorý podľa § 18f ods.1 písm. c) zákona o obecnom zriadení vypracúva odborné stanovisko k návrhu záverečného účtu obce pred jeho schválením v obecnom zastupiteľstve,
- **na verejnú diskusiu**; povinnosť predložiť návrh záverečného účtu obce na verejnú diskusiu ukladá zákon o obecnom zriadení (§ 9 ods. 2) a zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy (§ 16 ods. 9).

**Predloženie záverečného účtu
obecnému zastupiteľstvu na schválenie**

**Prerokovanie záverečného účtu obce sa uzatvára
jedným z týchto výrokov:**

- a) celoročné hospodárenie sa schvaľuje bez výhrad,**
- b) celoročné hospodárenie sa schvaľuje s výhradami.**

**Ak sa záverečný účet schváli s výhradami, obecné
zastupiteľstvo je povinné prijať opatrenia na
nápravu nedostatkov.**

**Povinnosť prerokovať návrh záverečného účtu
najneskôr do šiestich mesiacov po uplynutí
rozpočtového roka.**

Rozpočtové pravidlá

Základné pravidlá použitia verejných prostriedkov

- **účelovosť** použitia verejných prostriedkov,
- **časovosť** použitia verejných prostriedkov,
- **hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť** použitia verejných prostriedkov,
  - povinnosť čerpať verejné prostriedky v nevyhnutnom rozsahu; subjekt verejnej správy nie je oprávnený zaväzovať sa v bežnom rozpočtovom roku na také úhrady, ktoré nemá zabezpečené v rozpočte na bežný rozpočtový rok a ktoré zaťažujú nasledujúce rozpočtové roky z dôvodu nedostatku zdrojov v bežnom rozpočtovom roku,
  - dodržiavanie zákonných pravidiel pri poskytovaní preddavkov z verejných prostriedkov, pri prijímaní úverov, pôžičiek a návratných finančných výpomocí, pri vstupe subjektu verejnej správy do úverových alebo pôžičkových vzťahov ako ručiteľ'a, pri poskytovaní úverov a pôžičiek a pri uzatváraní koncesných zmlúv na stavebné práce.

Za hospodárenie s verejnými prostriedkami zodpovedá štatutárny orgán subjektu verejnej správy.

Porušenie finančnej disciplíny pri hospodárení s verejnými prostriedkami

Porušenie pravidiel rozpočtového hospodárenia

- zodpovednosť za hospodárenie, sankcie za porušenie finančnej disciplíny pri hospodárení s verejnými prostriedkami - §30 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy,

- jednotlivé porušenia finančnej disciplíny a sankcie za porušenie finančnej disciplíny - §30 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy.